

EBA/GL/2020/13

30. septembra 2020

Usmernenia

týkajúce sa vhodných podsúborov sektorových expozícií, na ktoré môžu príslušné alebo určené orgány uplatniť vankúš na krytie systémového rizika v súlade s článkom 133 ods. 5 písm. f) smernice 2013/36/EÚ

1. Dodržiavanie predpisov a ohlasovacia povinnosť

Štatút týchto usmernení

1. Tento dokument obsahuje usmernenia vydané podľa článku 16 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010¹. V súlade s článkom 16 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 príslušné orgány a finančné inštitúcie vynaložia všetko úsilie na dodržanie týchto usmernení.
2. V týchto usmerneniach sa uvádza stanovisko Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA) k náležitým postupom dohľadu v rámci Európskeho systému finančného dohľadu alebo k spôsobu, akým sa má uplatňovať právo Únie v konkrétnej oblasti. Príslušné orgány vymedzené v článku 4 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, alebo ak sú odlišné, určené orgány uvedené v článku 133 ods. 3 smernice 2013/36/EÚ², na ktoré sa tieto usmernenia vzťahujú, by mali uvedené usmernenia dodržiavať tak, že ich primeraným spôsobom začlenia do svojich postupov dohľadu (napr. zmenou svojho právneho rámca alebo svojich postupov dohľadu), a to aj v prípade, keď sú usmernenia určené predovšetkým inštitúciám.

Požiadavky na ohlasovanie

3. V súlade s článkom 16 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 musia príslušné alebo určené orgány oznámiť orgánu EBA, či dodržiavajú alebo majú v úmysle dodržať tieto usmernenia, alebo v opačnom prípade musia uviesť dôvody ich nedodržania do (10.01.2021). Ak príslušné alebo určené orgány v stanovenej lehote nedoručia žiadne oznámenie, orgán EBA ich bude považovať za príslušné alebo určené orgány, ktoré tieto usmernenia nedodržiavajú. Oznámenia je potrebné poslať prostredníctvom formulára dostupného na webovom sídle orgánu EBA na adresu compliance@eba.europa.eu s uvedením referenčného čísla „EBA/GL/2020/13“. Oznámenia majú predkladať osoby, ktoré sú oprávnené podávať správy o dodržiavaní usmernení v mene svojich príslušných alebo určených orgánov. Orgánu EBA je potrebné takisto oznámiť akúkoľvek zmenu stavu dodržiavania usmernení.
4. Oznámenia budú uverejnené na webovom sídle orgánu EBA v súlade s článkom 16 ods. 3 uvedeného nariadenia.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 12).

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

2. Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

Predmet úpravy

5. V týchto usmerneniach sa v súlade s článkom 133 ods. 6 smernice 2013/36/EÚ stanovujú vhodné podsúbory sektorových expozícií, na ktoré môže dotknutý orgán uplatniť vankúš na krytie systémového rizika v súlade s článkom 133 ods. 5 písm. f) uvedenej smernice.
6. V týchto usmerneniach sa okrem toho bližšie určuje uplatňovanie vankúša na krytie systémového rizika na podsúbory sektorových expozícií v súlade s článkom 133 smernice 2013/36/EÚ, najmä systémový význam rizík vyplývajúci z týchto sektorových expozícií, interakcia vankúša na krytie systémového rizika v rámci sektora s inými makroprudenciálnymi opatreniami a reciprocita.

Rozsah uplatňovania

7. Tieto usmernenia sa uplatňujú v súvislosti s požiadavkou, ktorú príslušné orgány ukladajú inštitúciám, aby udržiavali vankúš na krytie systémového rizika podľa článku 133 smernice 2013/36/EÚ pre podsúbor ktorejkoľvek sektorovej expozície nachádzajúci sa v členskom štáte uvedenom v článku 133 ods. 5 písm. b) tejto smernice.

Adresáti

8. Tieto usmernenia sú určené príslušným orgánom, ako sú vymedzené v článku 4 ods. 2 bode i) nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, alebo ak sú odlišné, určeným orgánom uvedeným v článku 133 ods. 3 smernice 2013/36/EÚ (ďalej obidve iba „dotknuté orgány“).

Vymedzenie pojmov

9. Pokiaľ nie je uvedené inak, pojmy používané a vymedzené v smernici 2013/36/EÚ alebo v nariadení (EÚ) č. 575/2013³ majú v týchto usmerneniach rovnaký význam. Na účely týchto usmernení sa okrem toho uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

„Nehnutelný majetok určený na podnikanie“ je akýkoľvek nehnuteľný majetok, ktorý nie je určený na bývanie v zmysle článku 4 ods. 1 bod 75 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

„Úver na spotrebu“ je úver na spotrebu, ako je vymedzený v kategórii 2 v časti 2 prílohy 2 k nariadeniu Európskej centrálnej banky (EÚ) č. 1071/2013⁴.

„Dimenzia expozície“ je špecifická charakteristika expozície.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁴ Nariadenie Európskej centrálnej banky (EÚ) č. 1071/2013 z 24. septembra 2013 o bilancii sektora peňažných finančných inštitúcií (prepracované znenie) (ECB/2013/33), (Ú. v. EÚ L 297, 7.11.2013, s. 1.)

„Prvok dimenzie expozície“ je nižšia jednotka členenia dimenzie expozície.

„Finančná korporácia“ je finančná korporácia, ako je vymedzená v odseku 2.55 prílohy A k nariadeniu (EÚ) č. 549/2013⁵.

„Úver v cudzej mene“ je poskytovanie úverov v cudzej mene, ako je to vymedzené v usmerneniach EBA o spoločných postupoch a metodikách postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (SREP) a stresového testovania orgánmi dohľadu⁶.

„Verejná správa“ je verejná správa, ako je vymedzená v odseku 2.111 prílohy A k nariadeniu (EÚ) č. 549/2013.

„Inštitucionálna jednotka“ je inštitucionálna jednotka, ako je vymedzená v odseku 1.57 prílohy A k nariadeniu (EÚ) č. 549/2013.

„Právnická osoba“ je právny subjekt, ako je vymedzený v bode 5 nariadenia Európskej centrálnej banky (EÚ) 2016/867⁷.

„Fyzická osoba“ je domácnosť, ako je vymedzená v odseku 2.118 prílohy A k nariadeniu (EÚ) č. 549/2013.

„Nefinančná korporácia“ je nefinančná korporácia, ako je vymedzená v odseku 2.45 prílohy A k nariadeniu (EÚ) č. 549/2013.

„Problémová expozícia“ je odkaz na kategorizáciu expozície ako problémovej v zmysle odsekov 213 – 219 časti 2 prílohy V k vykonávaciemu nariadeniu Komisie (EÚ) č. 680/2014⁸.

„Dotknutý orgán“ je príslušný orgán, prípadne určený orgán, ako je uvedený v článku 133 ods. 3 smernice 2013/36/EÚ.

„Nehnutelný majetok určený na bývanie“ je nehnuteľný majetok určený na bývanie, ako je vymedzený v článku 4 ods. 1 bode 75 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

„Retailové expozície“ sú expozície, ktoré sú v súlade s článkom 123 nariadenia č. 575/2013 oprávnené na zaradenie do triedy retailových expozícií.

„Sektorové expozície“ sú kategórie expozícií uvedené v článku 133 ods. 5 písm. b) smernice 2013/36/EÚ.

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013 z 21. mája 2013 o európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 174, 26.6.2013, s. 1).

⁶ EBA/GL/2014/13 v znení zmien.

⁷ Nariadenie Európskej centrálnej banky (EÚ) 2016/867 z 18. mája 2016 o zbere podrobných údajov o úveroch a kreditnom riziku (ECB/2016/13), (Ú. v. EÚ L 144, 1.6.2016, s. 44.).

⁸ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 680/2014 zo 16. apríla 2014, ktorým sa stanovujú vykonávacie technické predpisy, pokiaľ ide o vykazovanie inštitúciami na účely dohľadu podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 (Ú. v. EÚ L 191, 28.6.2014, s. 1).

„Celkový pomer dlhu k príjmom pred započítaním úrokov, daní, odpisov a amortizácie (EBITDA)“ je pomer celkového dlhu k EBITDA, ako sa uvádza v oddiele 3 Usmernení ECB o transakciách za požičané peniaze (máj 2017).

„Nezabezpečená expozícia“ je expozícia, ktorá nie je zabezpečená záložným právom, hypotékou alebo iným zabezpečením, ktoré sa použije v prípade, že dlžník neuskutoční platbu.

3. Vykonávanie

Dátum začatia uplatňovania

10. Tieto usmernenia sa uplatňujú od 29. decembra 2020.

4. Kritériá na identifikáciu podsúborov sektorových expozícií

11. Podľa oddielov 5 a 7 by pri uplatňovaní vankúša na krytie systémového rizika v súlade s článkom 133 ods. 4 a ods. 5 písm. f) smernice 2013/36/EÚ mali dotknuté orgány určiť podsúbor alebo podsúbory sektorových expozícií kombináciou jedného prvku alebo čiastkového prvku z každej z nasledujúcich dimenzií expozícií:

- a. typ sektora dlžníka alebo protistrany,
- b. typ expozície a
- c. typ kolaterálu.

Zoznam prvkov v každej dimenzii vrátane ich rozdelenia je uvedený v oddiele 6.

12. Okrem minimálneho súboru dimenzií uvedených v odseku 11 môžu dotknuté orgány, ak je to vhodné, náležite odôvodnené a primerané, s cieľom predísť makroprudenciálnym alebo systémovým rizikám a zmierniť ich, ako sa uvádza v článku 133 ods. 1 smernice 2013/36/EÚ, ďalej kombinovať vybrané prvky alebo čiastkové prvky dimenzií uvedené v odseku 11 s jedným prvkom alebo čiastkovým prvkom z ktorejkoľvek z týchto korelovaných čiastkových dimenzií takto:

- a. ekonomická činnosť (pre prvok „právnická osoba“ v dimenzii „typ sektora dlžníka alebo protistrany“),
- b. rizikový profil (pre dimenziu „typ expozície“) a
- c. geografická oblasť (pre dimenziu „typ kolaterálu“).

Zoznam prvkov vrátane ich rozdelenia pre každú čiastkovú dimenziu je uvedený v oddiele 6.

13. Odchylné od odseku 12 môžu dotknuté orgány v prípade potreby kombinovať dva prvky čiastkovej dimenzie „rizikový profil“ za predpokladu, že riziká vyplývajúce z cieľového podsúboru sektorových expozícií sú podľa oddielu 5 systémovo relevantné.
14. Príklady možných kombinácií prvkov a čiastkových prvkov dimenzií a čiastkových dimenzií uvedených v tomto oddiele sú uvedené v prílohe 2.

5. Kritériá na posúdenie systémového významu rizík vyplývajúcich z podsúborov systémových expozícií

15. Pri identifikácii podsúboru sektorových expozícií, na ktoré môžu dotknuté orgány uplatniť vankúš na krytie systémového rizika, by dotknuté orgány mali zvážiť, či je opodstatnené aktivovať vankúš na krytie systémového rizika v rámci sektora na základe systémového významu rizík vyplývajúcich z podsúboru sektorových expozícií, na ktoré sa chcú zamerať, pričom zohľadnia rôzne zdroje, z ktorých môžu tieto riziká vyplývať z hľadiska vnútroštátnej finančnej stability, a vyhnúť sa nadmerne podrobnému uplatňovaniu vankúša na krytie systémového rizika v rámci sektora.
16. Na účely odseku 15 by príslušné orgány mali vykonať kvantitatívne a kvalitatívne posúdenie systémového významu rizík vyplývajúcich z podsúboru sektorových expozícií a v prípade potreby zároveň stanoviť prahové hodnoty významnosti.
17. Pri vykonávaní posúdenia uvedeného v odseku 16 by dotknuté orgány mali zohľadniť tieto kritériá:
 - a. veľkosť,
 - b. rizikovosť a
 - c. prepojenosť.

5.1. Veľkosť

18. Dotknuté orgány by mali zvážiť, či veľkosť cieľového podsúboru sektorových expozícií môže viesť k závažnému riziku pre finančný systém a reálnu ekonomiku v konkrétnom členskom štáte. Na tieto účely môžu dotknuté orgány zohľadniť relatívnu veľkosť podsúboru vzhľadom na celkové aktíva domáceho bankového systému, celkové rizikovo vážené aktíva domáceho bankového systému, celkový kapitál domáceho bankového systému a HDP domácej ekonomiky. Dotknuté orgány môžu v prípade potreby zohľadniť aj ďalšie faktory, napríklad štruktúru trhu pre určité expozície.

5.2. Rizikovosť

19. Dotknuté orgány by mali zvážiť, či úverové a trhové riziko a riziko likvidity cieľovej podskupiny expozícií koreluje s rozsahom strát vyplývajúcich z tejto podskupiny. Pri možných meraniach

rizikovosti sa môže zohľadňovať historická stratovosť/miera znehodnotenia, vývoj pravdepodobnosti zlyhania/straty v prípade zlyhania (PD/LGD), úpravy ocenenia a vývoj na trhu. Vzhľadom na preventívny charakter makroprudenciálnych rezerv možno brať do úvahy aj výhľadové ukazovatele vrátane strát pri nepriaznivom makroekonomickom vývoji.

5.3. Prepojenosť

20. Dotknuté orgány by mali zvážiť, či iné podsúbory expozícií alebo subjekty na finančnom trhu závisia priamo a/alebo nepriamo od cieľového podsúboru sektorových expozícií a či by vznik rizika v cieľovom podsúbore mohol viesť k negatívnym priamym a/alebo nepriamym účinkom presahovania na ďalšie expozície alebo subjekty na finančnom trhu.

6. Klasifikácia dimenzií a čiastkových dimenzií

21. Dimenzie a čiastkové dimenzie podskupiny sektorových expozícií, ktoré sú uvedené v oddiele 4, by mali obsahovať prvky uvedené v tomto oddiele. Prehľad dimenzií a korelovaných čiastkových dimenzií a ich prvkov, ktoré by sa mali použiť na identifikáciu konkrétneho podsúboru sektorovej expozície v súlade s týmito usmerneniami, je uvedený v prílohe 1.

6.1. Typ sektora dlžníka alebo protistrany

22. Dimenzia „typ sektora dlžníka alebo protistrany“ by mala obsahovať dva navzájom sa vylučujúce prvky:

6.1.1. právnickú osobu alebo

6.1.2. fyzickú osobu.

23. Prvok „právnická osoba“ by mal obsahovať tieto čiastkové prvky:

6.1.1.1. nefinančné korporácie,

6.1.1.2. finančné korporácie a

6.1.1.3. verejná správa.

6.1.a Ekonomická činnosť

24. Čiastková dimenzia „ekonomická činnosť“ by mala zahŕňať ekonomické činnosti označené abecedným znakom na prvej úrovni (sekcie) spoločnej štatistickej klasifikácie ekonomických činností v Európskom spoločenstve (NACE Revision 2), ako je stanovené v prílohe 1 k nariadeniu (ES) č. 1893/2006⁹.

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 z 20. decembra 2006, ktorým sa zavádza štatistická klasifikácia ekonomických činností NACE Revision 2 a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 3037/90 a niektoré nariadenia ES o osobitných oblastiach štatistiky (Ú. v. EÚ L 393, 30.12.2006, s. 1).

6.2. Typ expozície

25. Dimenzia „typ expozície“ by mala obsahovať tieto prvky:

- 6.2.1. všetky expozície,
- 6.2.2. retailové expozície a
- 6.2.3. iné ako retailové expozície.

26. Podľa klasifikácie uvedenej v prílohách II a IV k vykonávaciemu nariadeniu Komisie (EÚ) č. 680/2014 možno zväziť ďalšie rozdelenie podľa nasledujúcich nástrojov¹⁰:

- a. súvahové položky:
 - i. kapitálové nástroje,
 - ii. dlhové cenné papiere a
 - iii. úvery a preddavky.
- b. podsúvahové položky:
 - iv. poskytnuté úverové prísluby,
 - v. poskytnuté finančné záruky a
 - vi. ostatné poskytnuté prísluby.

27. Nástroj „úvery a preddavky“ by mal obsahovať toto členenie:

- iii.a úvery v cudzej mene a
- iii.b úvery na spotrebu.

6.2.a Rizikový profil

28. Čiastková dimenzia „rizikový profil“ by mala obsahovať tieto prvky:

- 6.2.a.1. problémové expozície,
- 6.2.a.2. riziková váha,
- 6.2.a.3. celkový pomer dlhu k príjmom pred započítaním úrokov, daní, odpisov a amortizácie (EBITDA) (len v prípade právnických osôb),

¹⁰ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 680/2014 zo 16. apríla 2014, ktorým sa stanovujú vykonávacie technické predpisy, pokiaľ ide o vykazovanie inštitúciami na účely dohľadu podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 (Ú. v. EÚ L 191, 28.6.2014, s. 1).

- 6.2.a.4. pomer výšky úveru k hodnote zabezpečenia (LTV),
- 6.2.a.5. pomer výšky úveru k výške príjmu (len v prípade fyzických osôb),
- 6.2.a.6. pomer dlhu k príjmu (DTI) (len v prípade fyzických osôb) a
- 6.2.a.7. pomer dlhovej služby k výške príjmu (len v prípade fyzických osôb).

Prvky 6.2.a.4 až 6.2.a.7 by sa mali riadiť metódami určenými na ich meranie a výpočet a definíciami stanovenými v prílohách IV a V k odporúčaniu ESRB/2016/14 o doplnení chýbajúcich údajov o nehnuteľnostiach, ktoré bolo zmenené odporúčaním Európskeho výboru pre systémové riziká z 21. marca 2019 (ESRB/2019/3).

Prvky 6.2.a.1 až 6.2.a.7 by mali obsahovať ukazovateľ prahovej hodnoty, ktorá by sa mala alebo nemala prekročiť pri určovaní podsúboru expozícií.

6.3. Typ kolaterálu

29. Dimenzia „typ kolaterálu“¹¹ by mala obsahovať tieto navzájom sa vylučujúce prvky:

- 6.3.1. zabezpečené/zabezpečené kolaterálom a
- 6.3.2. nezabezpečené.

30. Prvok „zabezpečené/zabezpečené kolaterálom“ by mal obsahovať toto členenie:

- 6.3.1.1. všetky typy kolaterálu,
- 6.3.1.2. zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie,
- 6.3.1.3. zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie,
- 6.3.1.4. zabezpečené iným ako nehnuteľným majetkom.

6.3.a. Geografická oblasť

31. Čiastková dimenzia „geografická oblasť“ by mala obsahovať nasledujúce prvky (územné jednotky) podľa spoločnej európskej nomenklatúry územných jednotiek pre štatistické účely (NUTS) stanovenej v prílohe I k nariadeniu (ES) č. 1059/2003¹²:

- 6.3.a.1. členský štát (územná jednotka úrovne NUTS 1¹³),
- 6.3.a.2. región členského štátu (územná jednotka úrovne NUTS 2),

¹¹ Na účely prezentácie je prvok „nezabezpečený“ klasifikovaný ako typ kolaterálu.

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 z 26. mája 2003 o zostavení spoločnej nomenklatúry územných jednotiek pre štatistické účely (NUTS) (Ú. v. EÚ L 154, 21.6.2003, s. 1), v znení zmien.

¹³ V prípade väčších členských štátov sa úroveň NUTS 1 nevzťahuje na celý členský štát, ale na jeho regióny. Táto úroveň sa preto ponecháva ako prvok, aj keď pre niektoré členské štáty nebude relevantná.

6.3.a.3. subregión alebo mesto predchádzajúcich územných jednotiek (územná jednotka úrovne NUTS 3).

32. Pri kombinovaní jedného prvku z čiastkovej dimenzie „geografická oblasť“ s prvkom alebo čiastkovým prvkom dimenzie „typ kolaterálu“ by sa čiastková dimenzia „geografická oblasť“ mala chápať takto:

- a) ak je expozícia zabezpečená nehnuteľným majetkom určeným na bývanie alebo podnikanie, čiastková dimenzia sa týka konkrétneho umiestnenia nehnuteľnosti (regiónu, subregiónu alebo mesta) v danom členskom štáte alebo všetkých expozícií zabezpečených v tomto členskom štáte;
- b) ak je expozícia zabezpečená iným ako nehnuteľným majetkom, čiastková dimenzia sa v prípade fyzických osôb vzťahuje na miesto bydliska dlžníka alebo protistrany (región, subregión alebo mesto) v danom členskom štáte alebo na všetky expozície zabezpečené iným ako nehnuteľným majetkom v tomto členskom štáte a v prípade právnických osôb na miesto sídla právnickej osoby (región, subregión alebo mesto) v danom členskom štáte;
- c) ak je expozícia nezabezpečená, čiastková dimenzia sa v prípade fyzických osôb vzťahuje na konkrétne miesto bydliska dlžníka alebo protistrany (región, subregión alebo mesto) v členskom štáte alebo na všetky nezabezpečené expozície v tomto členskom štáte a v prípade právnických osôb na miesto sídla právnickej osoby (región, subregión alebo mesto) v danom členskom štáte.

7. Všeobecné zásady pri identifikácii podsúboru sektorových expozícií

33. Pri identifikácii podsúboru sektorových expozícií v súlade s oddielmi 4 až 6 by mal dotknutý orgán zabezpečiť správnu rovnováhu medzi riešením makroprudenciálnych alebo systémových rizík vyplývajúcich z cieľového podsúboru a neželanými následkami uplatnenia vankúša na krytie systémového rizika na túto podskupinu.

34. S cieľom uľahčiť riadnu identifikáciu podsúborov sektorových expozícií, na ktoré sa môže uplatniť vankúš na krytie systémového rizika, a najmä zabrániť prekryvaniu a dvojitému započítaniu rizík by dotknuté orgány mali spolupracovať s príslušnými orgánmi, ak sú odlišné.

7.1. Neoprávnené interakcie s inými makroprudenciálnymi opatreniami

35. Na účely odseku 32 by dotknuté orgány mali najmä:

- a. zabezpečiť, aby boli jasne a dôkladne vymedzené riziká, ktoré sa odstraňujú uplatňovaním vankúša na krytie systémového rizika v rámci sektora určeného v súlade s týmito usmerneniami,
- b. pri plánovaní zavedenia vankúša na krytie systémového rizika v rámci sektora zohľadniť a špecifikovať interakciu s inými aktívnymi makroprudenciálnymi opatreniami, aby sa

zabránilo neoprávnenej aktivácii vankúša na krytie systémového rizika v prípade rizík, na ktorých odstránenie už boli použité tieto makroprudenciálne opatrenia,

- c. zabrániť neoprávneným interakciám, ktoré môžu vzniknúť medzi vankúšmi na krytie systémového rizika, ak sa na odstránenie tých istých systémových rizík použijú viaceré vankúše na krytie systémového rizika (vankúše na krytie systémového rizika v rámci sektora a/alebo širšieho rozsahu) alebo ak sa vo viacerých vankúšoch na krytie systémového rizika v rámci sektora použije rovnaký prvok na identifikáciu podskupiny sektorových expozícií.

7.2. Reciprocita

36. Dotknuté orgány by mali pri identifikácii vhodného podsúboru sektorových expozícií, na ktorý môžu uplatniť vankúš na krytie systémového rizika, zohľadniť tieto faktory:

- a. Príliš podrobné uplatňovanie vankúša na krytie systémového rizika v rámci sektora bude mať za následok odrádzanie ďalších orgánov od recipročného uplatňovania v súlade s článkom 134 smernice 2013/36/EÚ, ak je pravdepodobné, že zavedenie opatrenia inštitúciami a následné monitorovanie dotknutými orgánmi bude spojené s vysokými nákladmi.
- b. Jednotlivým jurisdikciám môžu chýbať údaje v dôsledku neharmonizovaných definícií, čo vedie k problémom s recipročným uplatňovaním opatrenia, a teda aj s jeho účinnosťou. S cieľom zmierniť tieto nedostatky by dotknuté orgány mali využiť už existujúce zdroje údajov.

37. Aby bola reciprocita pre orgány uplatňujúce reciprocitu čo najjednoduchšia, dotknuté orgány aktivujúceho členského štátu by sa mali zamerať na poskytovanie všetkých informácií (vrátane definícií a príslušných výpočtov), ktoré považujú za relevantné a ktoré nie sú iným členským štátom k dispozícii, a tak mohli orgány uplatňujúce reciprocitu primerane posúdiť, či majú recipročne uplatniť sadzbu vankúša na krytie systémového rizika.

38. Dotknuté orgány by mali zvážiť odporúčanie Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2015/2 o posudzovaní cezhraničných účinkov opatrení makroprudenciálnej politiky a ich dobrovoľnej reciprocite a v prípade potreby recipročne uplatňovať opatrenia vankúša na krytie systémového rizika zavedené v iných členských štátoch.

7.3. Zverejňovanie

39. Dotknuté orgány by sa mali v náležitých prípadoch zamerať na zverejňovanie všetkých pravidiel alebo všeobecných usmernení vrátane prahových hodnôt významnosti uvedených v oddiele 5 týchto usmernení, ktoré boli vydané na účely vykonávania ustanovení uvedených v týchto usmerneniach, a to za predpokladu, že zverejnenie takýchto informácií neohrozí stabilitu finančného systému.

Príloha 1 – Zoznam dimenzií a čiastkových dimenzií uplatniteľných na každú sektorovú expozíciu na vysokej úrovni

i) Retailové expozície voči fyzickým osobám zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie	ii) Expozície voči právnickým osobám zabezpečené hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie	iii) Expozície voči právnickým osobám s výnimkou expozícií uvedených v bode ii)	iv) Expozície voči fyzickým osobám s výnimkou expozícií uvedených v bode i)
1. Typ sektora dlžníka alebo protistrany i. Fyzické osoby	1. Typ sektora dlžníka alebo protistrany i. Nefinančné korporácie ii. Finančné korporácie iii. Orgány verejnej správy	1. Typ sektora dlžníka alebo protistrany i. Nefinančné korporácie ii. Finančné korporácie iii. Verejná správa	1. Typ sektora dlžníka alebo protistrany i. Fyzické osoby
	1.a. Ekonomická činnosť i. NACE A – S	1.a. Ekonomická činnosť i. NACE A – S	
2. Typ expozície i. Retailové expozície	2. Typ expozície i. Všetky expozície ii. Retailové expozície iii. Iné ako retailové expozície	2. Typ expozície i. Všetky expozície ii. Retailové expozície iii. Iné ako retailové expozície	2. Typ expozície i. Všetky expozície ii. Retailové expozície iii. Iné ako retailové expozície
<u>Podľa nástroja</u> i. Kapitálové nástroje	<u>Podľa nástroja</u> i. Kapitálové nástroje	<u>Podľa nástroja</u> i. Kapitálové nástroje	<u>Podľa nástroja</u> i. Kapitálové nástroje

i) Retailové expozície voči fyzickým osobám zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie	ii) Expozície voči právnickým osobám zabezpečené hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie	iii) Expozície voči právnickým osobám s výnimkou expozícií uvedených v bode ii)	iv) Expozície voči fyzickým osobám s výnimkou expozícií uvedených v bode i)
<ul style="list-style-type: none"> ii. Dlhové cenné papiere iii. Úvery a preddavky <ul style="list-style-type: none"> a. Úvery v cudzej mene b. Úvery na spotrebu iv. Poskytnuté úverové prísluby v. Poskytnuté finančné záruky vi. Ostatné poskytnuté prísluby 	<ul style="list-style-type: none"> ii. Dlhové cenné papiere iii. Úvery a preddavky <ul style="list-style-type: none"> a. Úvery v cudzej mene iv. Poskytnuté úverové prísluby v. Poskytnuté finančné záruky vi. Ostatné poskytnuté prísluby 	<ul style="list-style-type: none"> ii. Dlhové cenné papiere iii. Úvery a preddavky <ul style="list-style-type: none"> a. Úvery v cudzej mene iv. Poskytnuté úverové prísluby v. Poskytnuté finančné záruky vi. Ostatné poskytnuté prísluby 	<ul style="list-style-type: none"> ii. Dlhové cenné papiere iii. Úvery a preddavky <ul style="list-style-type: none"> a. Úvery v cudzej mene b. Úvery na spotrebu iv. Poskytnuté úverové prísluby v. Poskytnuté finančné záruky vi. Ostatné poskytnuté prísluby
<p>2.a. Rizikový profil</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Problémové expozície ii. Riziková váha iii. Pomer výšky úveru k hodnote zabezpečenia iv. Pomer výšky úveru k výške príjmu v. Pomer dlhu k príjmu vi. Pomer dlhovej služby k výške príjmu 	<p>2.a. Rizikový profil</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Problémové expozície ii. Riziková váha iii. Pomer výšky úveru k hodnote zabezpečenia iv. Pomer dlhu k EBITDA 	<p>2.a. Rizikový profil</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Problémové expozície ii. Riziková váha iii. Pomer výšky úveru k hodnote zabezpečenia iv. Pomer dlhu k EBITDA 	<p>2.a. Rizikový profil</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Problémové expozície ii. Riziková váha iii. Pomer výšky úveru k hodnote zabezpečenia iv. Pomer výšky úveru k výške príjmu v. Pomer dlhu k príjmu vi. Pomer dlhovej služby k výške príjmu
<p>3. Typ kolaterálu</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie 	<p>3. Typ kolaterálu</p> <ul style="list-style-type: none"> ii. Zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie 	<p>3. Typ kolaterálu</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie iv. Zabezpečené iným ako nehnuteľným majetkom v. Nezabezpečené 	<p>3. Typ kolaterálu</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Všetky typy kolaterálu ii. Zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie iii. Zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie iv. Zabezpečené iným ako nehnuteľným majetkom

i) Retailové expozície voči fyzickým osobám zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie	ii) Expozície voči právnickým osobám zabezpečené hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie	iii) Expozície voči právnickým osobám s výnimkou expozícií uvedených v bode ii)	iv) Expozície voči fyzickým osobám s výnimkou expozícií uvedených v bode i)
			v. Nezabezpečené
3.a. Geografická oblasť	3.a. Geografická oblasť	3.a. Geografická oblasť	3.a. Geografická oblasť
<ul style="list-style-type: none"> i. Krajina (úroveň NUTS 1) ii. Región (úroveň NUTS 2) iii. Mesto (úroveň NUTS 3) 	<ul style="list-style-type: none"> i. Krajina (úroveň NUTS 1) ii. Región (úroveň NUTS 2) iii. Mesto (úroveň NUTS 3) 	<ul style="list-style-type: none"> i. Krajina (úroveň NUTS 1) ii. Región (úroveň NUTS 2) iii. Mesto (úroveň NUTS 3) 	<ul style="list-style-type: none"> i. Krajina (úroveň NUTS 1) ii. Región (úroveň NUTS 2) iii. Mesto (úroveň NUTS 3)

Príloha 2 – Príklady uplatňovania kritérií na identifikáciu podsúborov sektorových expozícií

40. Uplatnenie kritérií na identifikáciu podsúborov sektorových expozícií stanovených v oddiele 4 týchto usmernení možno ilustrovať na šiestich príkladoch. Vo všetkých príkladoch sa predpokladá, že podsúbor je systémovo relevantný podľa oddielu 5 týchto usmernení.

41. Príklad 1: Predpokladajme, že v krajine X predstavuje objem spotrebiteľských úverov 25 % z celkového objemu úverov. Tento podiel sa v posledných rokoch výrazne zvyšuje (správanie zamerané na hľadanie najvyšších výnosov) najmä z dôvodu nízkych ziskových marží v zabezpečených úveroch a zmiernenia podmienok poskytovania úverov. Keď v krajine X nastane hospodársky pokles, ekonomické prostredie by mohlo spôsobiť výrazný nárast zlyhaní/nesplácania v portfóliách spotrebiteľských úverov. V takom prípade by pri oživení mohol dotknutý orgán uplatniť vankúš na krytie systémového rizika v rámci sektora na tento podsúbor:

1. Typ sektora dlžníka alebo protistrany = Fyzické osoby
2. Typ expozície = Všetky expozície v rámci úverov na spotrebu
3. Typ kolaterálu = Nezabezpečené

Toto je podsúbor štvrtých sektorových expozícií uvedených v článku 133 ods. 5 písm. b) smernice o kapitálových požiadavkách (CRD) V.

42. Príklad 2: Predpokladajme, že v krajine Y je 70 % hypotekárnych úverov v sektore nehnuteľností určených na bývanie sústredených v jej hlavnom meste. Trh s nehnuteľnosťami v hlavnom meste je podľa národných a medzinárodných štúdií (v porovnaní s vidieckou oblasťou) nadhodnotený. Nízke úrokové sadzby zároveň výrazne zvýšili zadlženosť domácností v krajine Y. V takom prípade by mohol dotknutý orgán uplatniť vankúš na krytie systémového rizika v rámci sektora na tento podsúbor:

1. Typ sektora dlžníka alebo protistrany = Fyzické osoby

- 2. Typ expozície = Retailové expozície
 - 2.a. Rizikový profil = LTV > 60 % a DTI > 4
- 3. Typ kolaterálu = Nehnutelný majetok určený na bývanie
 - 3.a. Geografická oblasť = Hlavné mesto

Toto je podsúbor prvých sektorových expozícií uvedených v článku 133 ods. 5 písm. b) smernice o kapitálových požiadavkách V.

43. Príklad 3: Predpokladajme, že v krajine Z sa 20 % celkového objemu úverov zabezpečených nehnuteľným majetkom poskytuje domácemu odvetviu poľnohospodárstva. Celkový objem úverov zabezpečených nehnuteľným majetkom v krajine Z je vyšší ako HDP krajiny. Odvetvie poľnohospodárstva v tejto krajine nie je ziskové. Väčšina expozícií v tomto sektore je voči vysoko zadlženým dlžníkom, ktorí sú zároveň veľmi citliví na zvyšovanie úrokových sadzieb. Pre krajinu Z predstavuje tento podsúbor expozícií systémové riziko. Dotknutý orgán by mohol uplatniť vankúš na krytie systémového rizika v rámci sektora na tento podsúbor:

- 1. Typ sektora dlžníka alebo protistrany = Nefinančné korporácie
 - 1.a. Ekonomická činnosť = NACE A
- 2. Typ expozície = Všetky expozície v rámci úverov a preddavkov
 - 2.a. Rizikový profil = Pomer dlhu k EBITDA > 4
- 3. Typ kolaterálu = Nehnutelný majetok určený na podnikanie

Toto je podsúbor druhých sektorových expozícií uvedených v článku 133 ods. 5 písm. b) smernice o kapitálových požiadavkách V.

44. Príklad 4: Predpokladajme, že v krajine W predstavuje celkový objem nesplatených podnikových dlhopisov 500 miliárd EUR, čo predstavuje 20 % HDP krajiny. Takmer 50 % týchto dlhopisov vlastní domáci bankový sektor. Prostredie s nízkymi úrokovými sadzbami, ktoré pretrvávajú už dlhé roky, spôsobilo, že podiel podnikových dlhopisov na spodnej úrovni investičného stupňa v súvahe bánk sa zvýšil z 10 % na 40 %. V prípade recesie by

straty z týchto podielov mohli destabilizovať domáci bankový sektor. Dotknutý orgán by mohol uplatniť vankúš na krytie systémového rizika v rámci sektora na túto podskupinu:

1. Typ sektora dlžníka alebo protistrany = Nefinančné korporácie
2. Typ expozície = Všetky expozície v rámci dlhových cenných papierov
3. Typ kolaterálu = Nezabezpečené

Toto je podsúbor tretích sektorových expozícií uvedených v článku 133 ods. 5 písm. b) smernice o kapitálových požiadavkách V.

45. Príklad 5: Predpokladajme, že v krajine P je pomerne vysoká zadlženosť domácností a značná zraniteľnosť na trhu s nehnuteľnosťami určenými na bývanie. Pre krajinu P je navyše charakteristický vysoký podiel bánk, ktoré používajú modely IRB. Na celoštátnej úrovni prevláda značný podiel poskytovania hypotekárnych úverov na nehnuteľnosti určené na bývanie, zatiaľ čo priemerné rizikové váhy sú nižšie ako v ostatných krajinách EÚ. V takom prípade by mohol dotknutý orgán uplatniť vankúš na krytie systémového rizika v rámci sektora na tento podsúbor:

1. Typ sektora dlžníka alebo protistrany = Fyzické osoby
2. Typ expozície = Retailové expozície
 - 2.a. Rizikový profil = (Priemerná) riziková váha < 20 %
3. Typ kolaterálu = Nehnuteľný majetok určený na bývanie

Toto je podsúbor prvých sektorových expozícií uvedených v článku 133 ods. 5 písm. b) smernice o kapitálových požiadavkách V.

46. Príklad 6: Predpokladajme, že v krajine Q sa bankový sektor vyznačuje súvahou s nízkou úverovou kvalitou. V tejto krajine sú už dlhé roky nízke úrokové sadzby, čo spôsobuje vytváranie štrukturálnych zraniteľností. V prípade budúceho zvýšenia úrokových sadzieb by riziko opätovného výskytu nesplácaných úverov mohlo krajine Q priniesť závažné systémové riziká. V takom prípade by mohol dotknutý orgán z preventívnych dôvodov uplatniť vankúš na krytie systémového rizika v rámci sektora na tento podsúbor:

1. Typ sektora dlžníka alebo protistrany = Nefinančné korporácie
2. Typ expozície = Všetky expozície
 - 2.a. Rizikový profil = Problémový (pomer) > 5 %
3. Typ kolaterálu = Nehnuteľný majetok určený na podnikanie

Toto je podsúbor druhých sektorových expozícií uvedených v článku 133 ods. 5 písm. b) smernice o kapitálových požiadavkách V.